

Prædiken til Langfredag 2017.

Tekst: Matt. 27, 31-56.

Når vi samles til langfredags gudstjeneste, gør vi det i lyset af påskemorgen. Og med korset som symbol der fortæller os om Kristi forsoning. Korset der pryder kirker alle vegne, på Forte Ventura og i Etiopien og der findes næppe en kirke uden at den bærer et kors.

Korset der forener verden. Og gør det fordi vi kan se langfredags kors i lys af påskemorgen.

Og det er netop sådan evangeliet fortæller om langfredag, fortæller om korset i lys af påskemorgen. At det var den korsfæstede som opstod fra de døde.

Derfor har langfredag betydning for alle.

Apostlene Paulus skrev det sådan: *"Vi tror på ham, som blev givet hen for vore overtrædelser og blev oprejst til retfærdighed for os!"*

Og vi sang det med Grundtvigs ord først i dag om Jesu døds betydning at den var for os, og at den åbner vejen til livet for os.

"Du som har dig selv mig givet, lad i dig mig elske livet!"

Grundtvigs ord peger på dette, at Jesus gav sig selv, for at vi skulle kunne tage imod og elske livet.

Det er på mange måder sådan, at det andre har givet og ofret, giver mig et bedre liv, et nyt liv. På det helt almindelige menneskelige plan er det sådan. Hver dag giver forældre af sig selv, for at deres børn kan leve og have det godt. Der ofres af ens eget, for at den man elsker kan leve bedre.

I det lidt større plan er dette en del af menneskets historie, at nogen har kæmpet og ofret livet, for at land og folk skal kunne leve i frihed.

Deres død betød at forholdene for eftertidens mennesker blev

anderledes. De døde og led tilsyneladende nederlag, men resultatet af deres kamp blev forandringer, som gavnede eftertiden.

Vi ærer og husker deres dødsdage, som en tak for det de gav.

Når man læser evangelierne, ser man at beretninger om Jesus lidelse og død fylder meget. Jesus død tillægges meget stor betydning.

I evangelierne fortælles om Jesus Kristus, at han gik midt ind i menneskelivets brændpunkter, og der sætter sig selv på spil.

Han gør menneskelivet til sit liv og til sin kamp. Jesus identificerer sig med mennesket, så at menneskets kamp bliver hans egen kamp. Bagefter er forholdet mellem mennesker indbyrdes forandret, og forholdet mellem Gud og mennesker er forandret.

Ikke en kamp han kæmper med vold og våben, eller med guddommelig almagt og urørlighed. Han kæmper den som et menneske, af kød og blod. Han sætter sig selv i spil. Som da han besøgte en Zakæus, som da han spiste sammen med toldere og syndere, som da han bar korset langfredag.

Jesus gik i menneskers sted.

Vi bruger ordet stedfortræder om ham.

Enhver der sendes i kamp, er en stedfortræder for alle dem han repræsenterer.

Påskens budskab kommer til os i billeder, af ham som gik vejen, og vi præsenteres for forskellige steder på vejen.

Hver dag i påsken har et budskab gemt i sit billede. Ikke gemt i en lære, ikke gemt i et hvis du gør sådan og sådan. Men i et se, - se ham, som blev korsfæstet.

Langfredags budskab kommer til os i de mange billeder man kunne beskrive fra Jesus vandring Via Dolorosa, lidelsens vej. Og det er netop det evangeliet gør, det fortæller os så vi kan se ham, for vort indre blik.

Og den måde som evangelierne fortæller om det på, er underlig, fordi Jesus næsten ingen hjælp får på den vej. Kun Simon af Kyrene gav ham hjælp, for han blev tvunget til at bære Jesu kors

Alle de øvrige parter i striden omkring Jesus, de er med som statister, de ser hvad der sker. Jøderne har overladt sagen til Pilatus, og Pilatus har vasket sine hænder. Jesu venner, disciplene, Jesu mor og de øvrige, som fulgte ham, er skræmte og følger med på afstand.

Soldaterne udfører deres arbejde, udnævnt til bøddler som de var. De var under ordre.

Manden i midten, gik alene, og påtog sig det hele.

Billedet er profetens Esajas ord: *Det var vore sygdommen han tog, det var vore lidelser han bar.*

Det er ikke en strid mellem jøderne og romerne. De samarbejdede om sagen. Det var ikke en politisk magtkamp.

Og det som gør, at vi ikke kan bebrejde nogen for Jesus død, er dette at Han ville det selv. Jesus gav sig selv for alle.

Han påtog sig at være som et offerlam.

Selv bøddlerne bad han for; ”Tilgiv dem, for de ved ikke hvad de gør!”

Der har været dem, som har kaldt jøderne for Kristus mordere, men det er slet ikke det had og den modsætning, man finder i evangeliet. Når evangelisterne skriver om Jesus død, og det gjorde de først en generation efter at det var sket, så er det ikke fortalt for at tage et opgør med Jøderne omkring et justitsmord, det er heller ikke et opgør med Romerne over deres brutalitet, det er ikke et eftertidens opgør med fortiden.

Jesu lidelse og død er fortalt og beskrevet på sin helt særegne måde, for at sige: *Jesus gav sig selv i døden for os.*

Vel var det bøddlerne som slog naglerne i hans hænder og

fødder, men han gav sit liv for at være Guds lam, der bærer verdens synd.

Det er også sådan vores salmer er skrevet, ikke for at tage et opgør med nogen fortid, men for at undres over ham, som gav sig selv, for at vi skal leve forsonede med Gud og hinanden.

Når apostlen Paulus skriver om Jesus død gør han det med samme fokus. Jesus døde af kærlighed til os, for vores skyld. *Thi Kristi kærlighed tvinger os, fordi vi har sluttet, at når én er død for alle, er de alle døde. Og han døde for alle, for at de, der lever, ikke længere skal leve for sig selv, men for ham, der døde og opstod for dem.*

I det ord begrunder Paulus sit nye liv.

Kristus døde for at vi skal leve.

Dermed er vi ført ind i at Langfredag er en forsonings dag mellem Gud og mennesker.

Forsoning er et smertefuldt centrum i menneskelivet.

Hvor skyld og skam gøres op. Så man forsones og kan være sammen igen.

Intet menneske kan undgå at pådrage sig skyld overfor et andet menneske. Intet menneske kan undgå at komme i konflikt med ret og sandhed og det gode. Intet menneske kan heller leve så det undgår at komme i konflikt med Gud.

Jeg tror at den menneskelige erfaring er sådan, at enhver ved hvordan skyld skaber afstand mellem mennesker og mellem Gud og menneske.

Når jeg lukker mig om mig selv, så kan jeg godt i ligegyldighed være ligeglad med hvad skyld jeg må have pådraget mig overfor en anden. Så kan jeg leve uden fællesskab med andre.

Til en tid, og så længe jeg kan klare mig alene. Men er jeg forbundet i kærlighed og tillid til en anden, som jeg har pådraget mig skyld overfor, så kan jeg ikke leve uden smerte over det skete.

Jeg vil søge efter forsoning med den anden.

Denne forsoning er et fornyende centrum for fællesskab mellem mennesker, og for fællesskab mellem Gud og menneske.

Forsoningen mellem Gud og menneske er i Bibelen opfattet som en universel forsoning. Den gælder alle.

Paulus beskriver den i ordene: *Det var Gud, der i Kristus forligte verden med sig selv og ikke tilregnede dem deres overtrædelser.*

Der er kun en mulighed for en endelig forsoning, og det er når den skyldige har båret konsekvenserne af sin skyld. Kun da vil al anklage måtte tie, kun da er al anklage gjort tavs for altid.

Da Jesus gav sit liv, var det for at gøre al anklage tavs, når den skyldige er dømt og dommen eksekveret må anklageren tie.

Stillet overfor Jesu død må anklageren tie. Også døden og djævelen.

Det Nye testamente har et bestemt udtryk om Jesu død, som siger dette. Han døde én gang for alle.

Dette udtryk om Jesu død, gør en ende på al anklage som kan rettes mod mennesker. Den har betydning for mennesket i forhold til Gud, nu er der intet tilbage, for han døde.

Anklageren har fået ret og må tie. For han døde en gang for alle.

Det er det ord, mennesket kan sige til sin samvittighed, Kristus døde for mig én gang for alle.

Ofte har et menneske når det blev ramt af en ulykke, eller af sygdom tænkt og spurgt sig selv: Er det Gud der vil straffe mig for noget jeg har gjort?

Langfredag forkynder for os i billedet af den korsfæstede, at Kristus er død en gang for alle, for at vi der lever, skal kunne leve i tillid til Gud. Leve for ham som døde og opstod for os.

Langfredag står som den dag der for altid forandrer menneskets relation til Gud.

Vi fandt mennesket beskrevet som statister til langfredags drama, men langfredag handler om menneskets forhold til Gud. Det var for os.

For at enhver som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv.

Forsonede med Gud, kan vi tage imod livet og leve det i tro på Gud og i kærlighed til det liv, som vi har fået.

Du som har dig selv mig givet, lad i dig mig elske livet.
Amen.